

שפת אמת ספר בראשית - פרשת וישלח - שנת [תרל"ג]

ויבא יעקב שלם כי. אחר שעבר כל הצער הקודם נקרא שלם כענין שבע יפול צדיק וכמ' על ידי הנפלות דוקא. וכ"כ בזוה"ק על פסוק רבות רעות צדיק שמה גופה מתברר צדקתו מכח אל הפעול. ומכלום יצילנו ה' לשון הפרשה כמו ויצל ה' את מקנה אביכם כי שמלך רעות הצדיק ניתוסף לו שלימות:

שפת אמת ספר בראשית - פרשת וישלח - שנת [תרל"ד]

קעתני מכל החסדים. שמעתי מבבוד מז"ל בשם הרוב הק' מלובלין ז"ל שגם מה שקטן בעיניו הוא מהחסדים של הש"י כי. ונראה להוסיף ביאור כי יש לכל איש ישראל להשיג הכנעה וקוננות ע"י חסדי הש"ת שעשו עם האדם לפנים משורת הדין וכן צריך האדם להשיג בושה ולהכניע לפניו ית'. וזה שקטני מכל החסדים שמכל החסד טוב שעשה עמו השיג קוננות עד שלא נשתנה כלל מעות שהי' הולךחרון עד חזרתו לדכתיב במקלי עברתי כי. ואין זה דבר קען שיזכר האדם עד שישרים שנה מה שהרי לו. וזה מצות זכירת יציאת מצרים שיזכר האדם כי הש"ת הוציאו מכל הסתר ועצת היצה"ר. והאמת כי תכלית חסדי הש"ת הוא כמשמעותו הכנעה וקוננות ע"י החסדים זהאות ומופת שמקבל החסדים אליו והבן. ויש לאדם ליגע עצמו ולימוד מעשה אבותינו לדכתיב אלקי אביהם כי והקשרו במדרש כי גם לעשו יש יהוס זה ואיך שיריך תפלה זו נגד עשו. אך מי שבוחר בדרכיהם ועשה כמעשייהם אני מתყים עלי. פ"ז ע"י שבוחר בכל לבו לעשות כמעשה אבותיו מועיל לו זכותם ויכול לעשות כמעשייהם [מעשייהם לא נאמר אלא כמעשייהם להויה נוקודה של אמת להגדמות למעשייהם]. וזה ש' כי ידעתי כי יצווה כי בנוי כי ביתו אחריו כי. פ"ז ע"י שזכה האבות להויה ממעשייהם כתובים בתורה ע"ז יכול בני ישראל לעולם למדוד מן מעשייהם וזה אשר יצווה כי ביתו אחריו הם כל בני ישראל לנו:

שפת אמת ספר בראשית - פרשת וישלח - שנת [תרל"ה]

אה"ז מז"ר ז"ל פ"ז על פסוק ושאלך למי אתה כי. כי גם היצה"ר שואל הל' שאלות שבמשנה מאין באת כי כדי להביא דאגה ועצבות. וצריכין להתחזק ולהשביל אליו לעבדך לע יעקב. ע"י הביטול לכל ישראל שחביבין לפניו ית'. מנהה הוא המעת שבא במס"נ חשוב לפניו ית' כמ"ש מי דרכו להתנדב מנהה עני מעלה אני עליו כאלו הקريب נפשו. לאドוני לעשו ע"י עבודה רבה נגד היצה"ר חשוב לפניו ית' כל מה שבנ"י עושין אף מעט כמו הרבה עכ"ד. ויש להוסיף וגמ' הנה הוא אחרינו קאי על הש"ת שציריך האדם להתחזק בזה כי הש"ת מסיע לאדם כמ"ש לא גומר עלי ומהעט שאדם מתחילה עוזר לו הש"ת שיוכל לגמור הכל כראוי. ונראה כי כל זה עשה אבינו יעקב עברינו כי הוא לא היל' צריך להשתמש בבחיל עני כי הי' עשיר בזכויותו. אבל רצה לתקן דרך של עניות לזרעו אחריו לנו:

שפת אמת ספר בראשית - פרשת וישלח - שנת [תרמ"ה]

ב"ה [תרמ"ה]:

התיקון עצמו לדורון למלחמה לתפלה. הם ג' העניינים שציריכין לכל אדם בעבודת הש"ת ללחמתם עם הסט"א. מצד זכרון חסדי הש"ת הוא מדת אברהם ע"ה ומכח אהבה זו יכולון לכובש היצה"ר. וג' ציריכין להזכיר בגבורה מצד יראת ה' ופחד הדין בחיל יצחק. והעיקר מצד סיעיטה דשמיא ב תורה ותפלה שהוא בחיל יעקב אבינו. ובמ"א כתבנו כי גם לעומת זה עשו הכהן עצמו בכל אלה הדריכים. שהיצה"ר מזיק מצד הקירבות ומצד הרציחה. כמ"ש מיד אחמי מיד עשו. ופירשו המפרשים על ב' ואופנים הב"ל. וגם מחות התומאה כאשר המשיך השר שלו להלחם עם יעקב. וגו' אלו הם בחיל ע"ז וג"ע וש"ד. ג"ע הוא שיהי' הדבקות והתקרכות רק במידה כפי מה שחקק הבוואר ולא יותר. וש"ד הוא המלחמה. וע"ז הוא האמונה למשוך כחות הקדושה. היפוך מהרשעים שימושיכין כחות הטומאה. והצדיקים הקב"ה עוזר להם מן השמים כאשר ראיינו שהקב"ה הזמין לעקב ע"ה המלאכים כמ"ש ויעקב הילך לדרכו ויפגע בו מלאכי אלקים. וכמ"ש ברצונות ה' דרכי איש גם אובייח' ישלים אותו. ולא כתיב ישלימו רק הקב"ה כביכול בעצמו ישלים אותם. וכאשר הילך יעקב ע"ה לדרכו שהיה התורה שנקראת דרך והוא הדריך המויהד לעקב ע"ה. הזמן לו הקב"ה המלאכים. עד שעשו עצמו נהפק לאוהב וירץ לקראתו כי:

שפת אמת ספר בראשית - פרשת וישלח - שנת [תרמ"ט]

בפסוק ואתה אמרת היטב איטיב עמק. וקשה א"כ למה נתירא אך שמעתי ממו"ז ז"ל פ"ז וירא ויוצר שצ' לו על היראה שניתירא ממנו. ויל' שבודאי ידע שהקב"ה ישמור אותו כמו שהבטיחה לו. רק ז"ש ואתה אמרת היטב איטיב עמק. פ"ז שירגישי בעצמו זו הטבה כמ"ש עוזב תעוזב עמו וכיוון שניתירא כמ"ש ירא אני אותו. על זה התפלל שייל' לו שיוכות בהישועה: